

796 ex. —
797 in.

DOMINO PISSIMO ET PRAESTANTISSIMO ET OMNI HONORE DIGNISSIMO DAVID^a REGI
FLACCUS ALBINUS VERA^b BEATITUDINIS AETERNAM IN CHRISTO SALUTEM.

Dulcedo sanctae dilectionis vestrae omnibus horis et momentis aviditatem pectoris mei habundanter^c reficit; et decoris vestri facies, quam^d saepius amabiliter considerare solebam, totas memoriae meae venas cum magna iocunditate desiderabiliter implet; et quasi multarum in corde divitiarum species vestrae bonitatis nomen et aspectus reconditur.

Ideo magna mihi est iocunditas vestrae dulcissimae prosperitatis audire laetitiam¹. Ad quam etiam cognoscendam hunc puerulum, ut scitis^e, parvitas meae clientulum^f direxi²; quatenus in salute sublimitatis vestrae in gratiarum actionibus^g laetus conlaudem^h misericordiam domini deiⁱ nostri Iesu^k Christi. Non solum ego ultimus servulus Salvatoris nostri congaudere deo prosperitati et exaltationi¹ clarissimae potestatis vestrae. Sed tota sancta Dei ecclesia unanimo^m caritatis concentuⁿ gratias agere domino Deo omnipotenti debet; qui tam pium prudentem et iustum his novissimis mundi^o et periculosissimis^p temporibus populo christiano^q perdonavit clementissimo munere rectorem atque defensorem; qui prava corrigere et recta corroborare^r et sancta sublimare omni intentione studeat, et nomen domini Dei excelsi per multa terrarum spatia dilatare gaudeat, et catholicae fidei lumen in extremis^s partibus incendere conetur. Haec est, o^t dulcissime David, gloria laus et merces tua in iudicio diei magni et in perpetuo sanctorum consortio, ut diligentissime populum, excellentiae vestrae a Deo commissum, corrigere studeas, et ignorantiae tenebris diu animas obcaecatas ad lumen verae fidei deducere coneris. Numquam optimis voluntatibus vel bonis conatibus remuneratio divina deerit; sed qui plus laborat in voluntate Dei, plus mercedis^u recipiet^v in regno Dei. Tempus huius vitae velociter currit fugit et non revertitur^w; ineffabilis vero Dei pietas humano praevidebat generi breviter laborare et aeternaliter coronari. Ideo pretiosa nobis debent esse tempora, ne perdamus per negligentiam^x, quod per bonae vitae exercitium habere poterimus^y aeternum^z. Nec tantum diligere aliquid poterimus^a in terra, quantum beata^b amabitur^c requies in caelo. Quam qui tunc habere concupiscat^d, bonis nunc operibus promereri contendat. Omnibus itaque communiter regni caelestis ianua patescit, sed illis intrare conceditur, qui cum multiplici bonitatis fructu ad eam venire^e festinant.

Ego vero^b Flaccus vester secundum exhortationem et bonam voluntatem vestram^f aliis per tecta sancti Martini sanctarum mella^g scripturarum ministrare satago³; alios vetere^h antiquarum disciplinarum mero inaebrareⁱ studeo; alios grammaticae^k subtilitatis enutrire pomis incipiam; quosdam stellarum ordine ceu^l picto^m cuiuslibetⁿ

a) Davit K 2. b) vestrae K, A 1*. c) abundanter T*, K 2, A 1*. d) qua suos amabiliter considerare solet K 1, A 1*; quam suos amabiliter consolebat K 2, ubi alia manus superscripsit considerare; in T nunc nihil legitur nisi quam . . . . . considerare solebam; quam saepius amabiliter considerare solebam T*. e) satis K 1. f) clientellum T*. g) accione K 2; actione A 1*. h) laudem K 2. i) om. T, K 2. k) om. A 1*. l) exaltatione K 2. m) unanimo corr. in -mi A 1*. n) consensu corr. in concentu A 1*. o) mundi et om. K 1; mundi om. A 1*. p) periculosissimis T. q) cristiano T*. r) corroborare T*, A 1*. s) mundi add. T*. t) om. A 1*. u) mercedes T. v) accipiet A 1*. w) respicit K, A 1*; locus recisus in T; revertitur T*. x) neglienciam K 2. y) potuerimus K; potuissimus A 1*. z) aeternum — poterimus om. K 1. a) potuerimus K 2; debemus A 1*. b) om. K, A 1*. c) amanda est A 1*. d) concupiscit K, A 1*. e) om. K 2. f) nostram K 2. g) in olla K 2. h) corr. in veteri K 1; veteri A 1*. i) inebriare T*, inhebr. K 2. k) crammaticę K 2. l) seu A 1*. m) pictor K 1. n) cuilibet K 1, T* (vox excisa est in T).

te iubente, beatissime pontifex Beornrade, conscripsi: qui tanto patri et summi sacerdotii dignitate et generis posteritate et sanctorum locorum observatione . . . heres dignissimus extitisti. Cf. supra p. 93.

1) sanitatem restitutam. Cf. post paulo verbo haec: ad quam cognoscendam et in salute sublimitatis vestrae. De Caroli morbo v. ep. 118 supra p. 173. 2) Fredegisum, cf. infra ep. 148. 3) Cf. infra ep. 172: Ego itaque, licet parum proficiens, cum Turonica cotidie pugno rusticitate.